

Grundläggande granskning av miljö- och bygg- nadsnämnden 2025

Strömsunds kommun

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1.	Inledning.....	2
1.1.	Bakgrund.....	2
1.2.	Syfte och revisionsfrågor.....	2
1.3.	Avgränsning.....	3
1.4.	Revisionskriterier.....	3
1.5.	Genomförande.....	4
2.	Granskningsresultat.....	5
2.1.	Inledning.....	5
2.2.	Styrning och uppföljning av verksamhet.....	5
2.3.	Styrning och uppföljning av ekonomi.....	6
2.4.	Intern kontroll.....	7
3.	Sammanfattande bedömning.....	8

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Begreppet all verksamhet avser den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl. a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt *god revisionsred i kommunal verksamhet* ska den grundläggande granskningen ge en grund för revisionens bedömningar i revisionsberättelsen. Granskningen ska vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen tar sin utgångspunkt i *God revisionsred*, samt de risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är översiktligt bedöma om miljö- och byggnadsnämnden har säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Utifrån syftet besvarar vi följande revisionsfrågor i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har miljö- och byggnadsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
  - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?
  - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Ekonomiskt tillfredställande

- ▶ Har miljö- och byggnadsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar?
  - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?
  - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?

Intern kontroll

- ▶ Har miljö- och byggnadsnämnden säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser miljö- och byggnadsnämnden och är främst avgränsad till år 2025. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer. Eftersom granskningen är översiktlig bedömer vi ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredställande, intern kontroll på en övergripande nivå.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Ekonomisk process - budget, mål och uppföljning
- ▶ Kommunallagen 6 kap. 6 § om nämndernas ansvar för styrning och intern kontroll
- ▶ Kommunfullmäktiges budget för 2025
- ▶ Reglemente för intern kontroll
- ▶ Reglemente för miljö- och byggnämnden

1.4.1. Reglemente för miljö-och byggnämnden

Enligt nämndens reglemente (2024-04-25 § 57) fullgör nämnden kommunens uppgifter i frågor som rör skydd av miljö och hälsa enligt speciallagstiftningar samt frågor som rör plan- och byggområdet.

1.4.2. Kommunspecifik styrmodell

Enligt fullmäktiges budget för 2025 (KF 2024-06-12 § 86) ska varje nämnd och styrelse ansvara för att genomföra kommunfullmäktiges prioriterade mål och uppdrag. Nämnder och styrelse ska utifrån kommunfullmäktiges prioriterade mål och uppdrag ta fram effektmål för sin verksamhet. Respektive nämnd och styrelse ska ta fram konkreta och mätbara mål, med en beskrivning av hur målen ska nås.

Nämnd och styrelsen ansvarar för uppföljning av den egna verksamhetens uppdrag enligt reglemente samt kommunfullmäktiges prioriterade uppdrag och övergripande mål. Rapporteringen ska innehålla mätresultat och analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar resultatet.

Kommunfullmäktiges styrdokument *Ekonomisk process - budget, mål och uppföljning* (KF 2014-11-12) tydliggör styrmodellen. Styrdokumentet anger arbetsordningen för nämndernas arbete med mål och ekonomi utifrån tre verksamhetsfaser 1) före verksamhetsåret, 2) under verksamhetsåret och 3) efter verksamhetsåret.

Före verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ Under hösten lägga fram förslag på mål och budget för kommande år
- ▶ Välja ut ett begränsat antal mål som ska redovisas till kommunfullmäktige

Under verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ Följa upp sin verksamhet med prognoser per februari, april, augusti och oktober
- ▶ Göra tertialuppföljning per sista april och augusti, inklusive beskrivning av målluppfyllelsen

Efter verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ Lämna in redovisning av målluppfyllelse, verksamhetsberättelse och annat underlag som begärs till kommunledningsförvaltningen

1.4.3. Reglemente för intern kontroll

Reglemente för intern kontroll (KF 2012-11-14) anger att nämnder och styrelsen ska ha en tillfredställande intern kontroll. Nämnder och styrelsen ska årligen upprätta och fastställa en plan för den interna kontrollen. De ska till kommunstyrelsen delge internkontrollplanen och ansvara för genomförandet av den. Nämnder ska vid behov vidta åtgärder vid varje identifierad brist.

Till reglementet finns en riktlinje och en handbok. Handboken anger mer konkret hur arbetet med intern kontroll ska bedrivas. En risk- och konsekvensanalys ska genomföras för att identifiera risker och i vilken grad dessa kan kontrolleras. Analysen ska innehålla en värdering av sannolikhet och konsekvens. Vid högre poäng än fem i skalan ska kontrollåtgärder alltid övervägas. Analysen ska ligga till grund för upprättande av internkontrollplanen som ska besvara följande frågor:

- ▶ Vad ska kontrolleras?
- ▶ När ska kontrollen genomföras?
- ▶ Hur ska kontrollen genomföras?
- ▶ Vem ska utföra kontrollen?
- ▶ Hur ska rapporteringen genomföras?

1.5. Genomförande

Vi har i huvudsak utfört granskningen genom dokumentgranskning (tex protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och årsrapporter/verksamhetsberättelser).

Vi använder oss av följande bedömningskala för att besvara revisionsfrågorna och kontrollpunkterna i tabellerna:

Ja, i allt väsentligt.	Grön
Delvis, viss avvikelse.	Gul
Nej, väsentlig avvikelse.	Röd
Ej tillämbart.	Grå

2. Granskningsresultat

2.1. Inledning

I nedanstående avsnitt redogörs för granskningens iakttagelser. Vi har utifrån granskningens tre övergripande revisionsfrågor delat upp dessa i tre avsnitt där våra iakttagelser per fråga sammanställs i tabeller. Granskningens resultat sammanställs i avsnitt tre där granskningens syfte och revisionsfrågor besvaras.

2.2. Styrning och uppföljning av verksamhet

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende nämndens verksamhetsstyrning och uppföljning. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om miljö- och byggnadsnämnden har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Kontrollpunkter: Verksamhetsstyrning och uppföljning	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Beslutat om verksamhetsmål	Ja	Nämnden beslutade om inriktningsmål för 2025 vid sammanträdet 2024-12-05 § 72.
Beslutat om nyckeltal för att mäta måloppfyllelsen	Nej	Målen saknar kvantifierbara mått, mätmetoder, baslinjer och målnivåer. Flera är dessutom aktivitetsbeskrivningar eller rättsliga krav och därmed inte indikatorer . Vi noterar att nämnden beslutade 2025-05-15 § 27 att omarbete inriktningsmål inför 2026 p.g.a. bristande indikatorer och uppföljning.
Följt upp verksamheten löpande under året	Delvis	Nämnden har följt upp inriktningsmålen per delår vid sammanträdena: <ul style="list-style-type: none"> ▶ 2025-05-15 § 23. ▶ 2025-09-11 § 44. I uppföljningen av målen prognostiseras inte om målen beräknas att uppfyllas. I stället beskrivs hur verksamheterna har jobbat för att nå måloppfyllelsen.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måloppfyllelse	Ej tillämpbar för bedömning	Då måloppfyllelsen inte har prognostiserats kan vi inte bedöma om nämnden har vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måloppfyllelse.
Följt upp verksamheten i en årsrapport	Ja	Nämnden följde upp sina inriktningsmål för 2025 vid sammanträdet 2026-02-12 § 5.
När målen för verksamheten	Ej tillämpbar för bedömning	I uppföljningen av inriktningsmålen görs ingen bedömning om målens uppfyllnad. I uppföljningen beskrivs endast hur verksamheterna har jobbat under året inom ramen för målet.

2.3. Styrning och uppföljning av ekonomi

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende nämndens styrning och uppföljning av ekonomin. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om miljö- och byggnadsnämnden har säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar.

Kontrollpunkter: Ekonomistyrning och uppföljning	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Beslutat om budget inom tilldelade ramar för innevarande år	Ja	Nämnden beslutade om sin budget för 2025 vid sammanträdet 2024-12-05 § 69.
Följt upp ekonomin löpande under året	Ja	Nämnden har följt upp ekonomin vid sammanträdena: <ul style="list-style-type: none"> ▶ 2025-05-15 § 22. Behandling av verksamhetsprognos per april ▶ 2025-10-16 § 56. Behandling av verksamhetsprognos per augusti. ▶ 2025-12-04 § 68. Behandling av verksamhetsprognos per oktober. <p>Per augusti prognostiserades ett underskott om 18 000 kronor för helåret.</p>
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	Ja	Nämnden uppdrar miljö- och byggchefen vid uppföljning per april och augusti att vidta åtgärder som behövs för att komma inom tilldelad ram.
Följt upp ekonomin i en årsrapport	Ja	Nämnden behandlade sin årsrapport vid sammanträdet 2026-02-12 § 4.
Når målen för ekonomin (inkl. budget)	Ja	Nämnden redovisar ett överskott med 686 tkr för 2025 vilket är betydligt högre resultat än som prognostiserats. Vi noterar att i årsrapporten anges att verksamheterna har varit kraftigt underbemannad under 2025. Detta har resulterat i mycket lägre lönekostnader än budgeterat vilket anges vara orsaken till överskottet.

2.4. Intern kontroll

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende nämndens interna kontroll. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om miljö- och byggnadsnämnden har säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig.

Kontrollpunkter: Intern kontroll	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Genomfört en riskanalys avseende verksamhet och ekonomi	Ja	Nämndens internkontrollplanen grundar sig på en risk- och väsentlighetsanalys avseende verksamhet och ekonomi. .
Beslutat om en internkontrollplan	Ja	Nämnden beslutade om sin internkontrollplan för 2025 vid sammanträdet 2024-12-05 § 73.
Följt upp internkontrollplanen	Ja	Nämnden har följt upp internkontrollplanen vid sammanträdena: <ul style="list-style-type: none"> • 2025-05-15 § 24 • 2025-09-11 § 45 • 2026-02-12 § 6
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	Ja	Uppföljningen visar att många områden inom av internkontrollplanen fungerar, men att det också finns väsentliga avvikelser, framför allt kopplade till: <ul style="list-style-type: none"> • Underbemanning och kompetensförskjutningar • Omprioritering p.g.a. nya lagkrav • Stort inflöde av komplicerade ärenden • Tekniska övergångar (t.ex. nytt ärendesystem) Förvaltningen har samtidigt vidtagit flera tydliga åtgärder för att förbättra styrningen inför 2026.

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att miljö- och byggnadsnämnden säkerställt att verksamheten delvis har skötts på ett ändamålsenligt sätt. Vi bedömer att verksamheten har skötts på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att den interna kontrollen är tillräcklig. Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har miljö- och byggnadsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt? <i>(Baseras på avsnitt 2.2)</i>	Delvis	Nämnden har beslutat om inriktningsmål för verksamheten 2025 och genomfört uppföljning i delår och årsrapport. Däremot saknar målen kvantifierbara och mätbara indikatorer, såsom tydliga mått, baslinjer och målnivåer, vilket begränsar möjligheten att bedöma måluppfyllelse. Uppföljningen har i huvudsak varit beskrivande och innehåller inte prognoser för om målen bedöms uppnås.
Har miljö- och byggnadsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar? <i>(Baseras på avsnitt 2.3)</i>	Ja	Nämnden har beslutat om budget för verksamheten och följt upp den. Nämnden redovisar ett överskott med 686 tkr för 2025 vilket är betydligt högre resultat än som prognostiserats under året. Resultatet har orsakats av mycket lägre lönekostnader än budgeterat.
Har miljö- och byggnadsnämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll? <i>(Baseras på avsnitt 2.4)</i>	Ja	Nämnden har utifrån riskanalys beslutat om en internkontrollplan och följt upp den. Uppföljningen visar att många områden inom av internkontrollplanen fungerar, men att det också finns väsentliga avvikelser. Förvaltningen har samtidigt vidtagit flera tydliga åtgärder för att förbättra styrningen inför 2026.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi miljö- och byggnadsnämnden att:

- ▶ Se över verksamhetsmålen så att de är mätbara
- ▶ Under året, lämna en prognos kring måluppfyllelsen.
- ▶ Lämna en årlig bedömning om verksamhetsmålen har uppfyllts

Strömsund april 2026

Samuel Larsson
Verksamhetsrevisor

Per Stålberg, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor